

Seminaroppgaver ECON 2310

Høsten 2014

Denne versjonen: 31.10.2014

(Oppdateringer finnes på <http://www.uio.no/studier/emner/sv/oekonomi/ECON2310/h14/>)

Seminar 1 (uke 36)

Innledning: Enkle Keynes-modeller

Les kap.3 i Blanchard og Holdens notat *Stabiliseringspolitikk (...) del II* (finnes på hjemmesiden til ECON 1310, her: <http://folk.uio.no/sholden/E1310/fnotat6-keynes-pengepol.pdf>)

Veiledning:

I oppgaver i makroøkonomi blir en ofte bedt om å sette opp en enkel makroøkonomisk modell. Dette innebærer at du skal

- stille opp og forklare de sentrale forutsetninger for modellen
- sette opp ligningene som beskriver modellen (med nødvendige restriksjoner på parametrene)
- skrive opp symbolforklaring
- skrive relasjonsforklaringer som beskriver de økonomiske mekanismene som ligger i hver av relasjonene
- skjelne mellom endogene og eksogene variable, og forklare hvordan eksogene variable bestemmes (gitt fra forhistorien, gitt utenfor modellen, offentlig handlingsparameter)
- determinere modellen (dvs kontrollere ved hjelp av telleregelen at verdiene til de endogene variable faktisk kan bestemmes i modellen)

I denne oppgaven skal du bruke følgende modell:

Formelt er modellen vi ser på

$$(2) \quad Y = C + I + G,$$

$$(3) \quad C = c_0 + c(Y - T), \quad c_0 > 0, 0 < c < 1,$$

$$(4) \quad T = t_0 + tY, \quad 0 < t < 1$$

$$(5) \quad I = b_0 - b_1i + b_2Y \quad b_1 > 0, 0 < b_2 < 1, c + b_2 < 1$$

Her er Y bruttonasjonalproduktet, C privat konsum, I private realinvesteringer, G offentlig kjøp av varer og tjenester, og T nettoskattene (skatter minus stønader) mens i er rente.

Oppgave:

(i) Sett opp en makroøkonomisk modell for en lukket økonomi etter veiledningen gitt.

Hvilke situasjoner tar en sikte på å analysere i enkle Keynes-modeller?

(ii) Vis de kortsiktige virkningene på BNP og privat konsum av

- en økning i renten
- en økning i offentlig kjøp av varer og tjenester

(iii) Definer sparing, og vis at i likevekt vil samlet sparing være lik samlet investering.

Vis de kortsiktige virkningene på BNP, offentlig sparing og privat sparing av

- en økning i skattene
- en balansert økning i skattene og i offentlig kjøp av varer og tjenester

---

Seminar 2 (uke 37)

Phillipskurve

Les kap.8 i Blanchard European i tillegg til Holdens *Arbeidsmarked og Likevektsledighet* og Mehluks forelesningsnotat om Phillipskurven.

Anta at lønnsnivået i økonomien bestemmes ved forhandlinger mellom arbeidsgivere og arbeidstagere.

i) Hvilken rolle spiller prisforventninger og ledighet for prisutviklingen?

ii) Hva er en lønns-prisspiral?

iii) Hvilket nivå på ledigheten sikrer konstant inflasjon?

iv) Hvilke faktorer bestemmer nivået på ledigheten du fant i iii)?

v) Hva bestemmer formen på Phillipskurven på kort og lang sikt? Hvilken rolle spiller forventningene?

Seminar 3 (uke 38)

IS-RR modellen, Renter og investeringer. Pengepolitikk i en lukket økonomi.

Les Holdens notat om IS-RR modellen.

Veiledning: I denne oppgaven skal du bruke følgende modell:

$$(1) \quad Y = C + I + G$$

$$(2) \quad C = c_0 + c(Y - T)$$

$$(3) \quad I = b_0 - b_1 i + b_2 Y$$

$$(11) \quad i = d_0 + dY$$

$$c_0 > 0, 0 < c < 1$$

$$b_1 > 0, 0 < b_2 < 1, c + b_2 < 1$$

$$d_0, d > 0,$$

Oppgave:

(i) Forklar hvilke forhold som påvirker de private investeringer.

(ii) Forklar hvordan målet for pengepolitikken gjør renta avhengig av aktivitetsnivået.

Sett opp en enkel makroøkonomisk modell for en lukket økonomi der renta avhenger av aktivitetsnivået.

(iii) Vis de kortsiktige virkningene på BNP, privat konsum, rente og investeringer av ekspansiv finanspolitikk. Forklar de økonomiske mekanismer som virker i modellen.

(iv) Drøft virkningene på BNP, privat konsum, og investeringer av en mer ekspansiv pengepolitikk.

(v) Hvordan blir svaret på iii) dersom pengepolitikken tar sikte på å stabilisere aktivitetsnivået fullstendig?

Seminar 4 (uke 39)

IS-LM modellen, Renter og investeringer. Pengepolitikk i en lukket økonomi.
Holden IS-RR modellen og Blanchard kap. 4 og 5.

Veiledning: I denne oppgaven skal du bruke følgende modell:

$$\begin{array}{ll} (1) & Y = C + I + G \\ (2) & C = c_0 + c(Y - T) & c_0 > 0, 0 < c < 1 \\ (3) & I = b_0 - b_1 i + b_2 Y & b_1 > 0, 0 < b_2 < 1, c + b_2 < 1 \\ (21) & (M/P)^E = g_0 + g_1 Y - g_2 i & g_1, g_2 > 0, \\ (22) & (M/P)^T = (M/P)^E \end{array}$$

Oppgave:

(i) Forklar hvilke forhold som påvirker pengeetterspørselen i en IS-LM modell.

(ii) Hva er det pengepolitiske virkemiddelet i en IS-LM modell?

Sett opp en enkel makroøkonomisk modell for en lukket økonomi der pengemengden er gitt av sentralbanken (husk veiledningen fra første seminar).

(iii) Vis de kortsiktige virkningene på BNP, privat konsum, rente og investeringer av ekspansiv pengepolitikk. Forklar de økonomiske mekanismer som virker i modellen.

(iv) Drøft virkningene på BNP, privat konsum, og investeringer av en mer ekspansiv finanspolitikk når det samtidig føres en pengepolitikk (der pengemengden justeres) som tar sikte på å stabilisere aktivitetsnivået.

(v) Husk hva du i (i) sa om g_0 og g_1 . Tenk deg nå at pengetilbudet følger en regel $(M/P)^T = f_0 + f_1 Y$. Hvordan må f_0 og f_1 velges for å realisere renteregelen $i = d_0 + dY$ ($d_0, d > 0$). Diskuter.

Seminar 5 (uke 41)

Finanskrise

Sett opp en modell for en lukket økonomi der renta i økonomien synker når aktivitetsnivået stiger (slik som i forelesningen og RP-notat).

- Vis at vi en slik økonomi lett kan få flere likevekter.
- Diskuter hva stabilitet av en likevekt betyr.
- Vis hvordan midlertidige sjokk kan få langvare konsekvenser.
- Konstruer et eksempel der finanspolitikken brukes til å motvirke at økonomien havner i en dårlig likevekt.

Seminar 6 (uke 42)

Åpent finansmarked og åpent varemarked

Besvar Question 1 og 2 og 3 side 378 i Blanchard (side 322 i 1 ed).

Med utgangspunkt i renteparitetsbetingelsen som beskrevet hos Holden (Mundell-Fleming), sammenlign sentralbankrenta i Norge og USA og anta at disse vil holde seg i ro det neste året. Utled hvilken valutakursutvikling som vil være forenlig med renteparitet. Finn så dagens valutakurs (se forsiden til <http://www.norges-bank.no>) og bruk denne til å finne forventet valutakurs for oktober 2015.

Se på rentekurven ("yieldkurven") for norske statsobligasjoner, se <http://www.oslobors.no/> (under "Kurser og markeder" → "obligasjonsindekser") (ev http://www.oslobors.no/markedsaktivitet/bondIndexList?newt__menuCtx=1.7). Forklar hvordan helningene kan tolkes.

Bruk <http://www.ecb.int/stats/money/yc/html/index.en.html> til å skrive ut dagens € rentekurve. Skriv også ut rentekurven fra apr 2012, apr 2010, apr 2009, og fra apr 2007. Hva har skjedd?

Hva sier Marshall-Lerner-betingelsen?

Til slutt Bruk Macrobond: (Logg inn med UiO brukernamn og passord på UiO til kiosk.uio.no, finn Macrobond under fanen "Analyse", logg deretter inn med brukernamn: library@econ.uio.no passord: ZkDuwhHRx)

Lag en figur med "Bond yield 10 year" for Spania, Storbritania og Tyskland i samme figur (Bruk Browse og så "Add to active" for land etter land) . For perioden 1992 til 2014. Hva forklarer disse avkastningsforskjellene?

Seminar 7 (uke 43)

Mundell-Fleming modellen.

Bruk Mundell-Fleming modellen som presentert i Holdens hefte.

- i) Forklar hva som menes med udekket renteparitet.
- ii) I en liten åpen økonomi der valutakursen er flytende og sentralbanken følger en renteregulering: Hva er effekten av
  - a) en skattelette ?
  - b) økt internasjonal rente ?
- iii) I en liten åpen økonomi der valutakursen holdes fast: Hva er effekten av
  - a) en skattelette?
  - b) av økt internasjonal rente?
  - c) av en devaluering?

Seminar 8 (uke 44)

Statsbudsjettet og Nasjonalbudsjettet. I Nasjonalbudsjettet s 6 står det:

Oppgangen i samlet etterspørsel har bidratt til høy lønnsvekst og sterkere krone. Det har dempet aktiviteten i konkurranseutsatt virksomhet og fristilt arbeidskraft og realkapital. Sammen med innvandring har disse ressursene gjort oss i stand til å møte høyere etterspørsel etter varer og tjenester fra det offentlige og andre skjermede sektorer.

Bruk Mundell-Fleming modellen til å illustrere hvordan en innenlandsk prisøkning (pga økt lønn) samspiller med rentesetting og realøkonomien.

Vis hvordan offentlige utgifter påvirker eksportsektoren, gjennom valutakurs og gjennom mulig prisseffekt.

Prøv å bruke modellen til å diskutere hvordan tilgang til mer arbeidskraft vil virke på lønn og derved på priser og derved på aktivitetsnivå.

Seminar 9 (uke 45)

Kydland og Prescott AD-AS

Alle leser avsnitt 2 i begrunnelsen for Nobelprisen i 2004.

http://www.nobelprize.org/nobel_prizes/economics/laureates/2004/advanced-economicsciences2004.pdf

- 1) Hva kjennetegner en tidskonsistent plan? Hva er problemet med tidsinkonsistens?
- 2) I avsnittet "Rules rather than discretion" i forelesningsnotatet om Phillipskurven var antagelsen at forventningen om inflasjon for et år var bestemt av inflasjonen i året før. Hvordan blir løsningen av denne modellen dersom aktørene har såkalte rasjonelle forventninger om inflasjonen (det vil si at de tar hensyn til hvordan myndighetene veier inflasjon mot arbeidsledighet)?
- 3). Bruk AD-AS modellen til å analysere konsekvenser av ekspansiv finanspolitikk på kort og lang sikt.

Seminar 10 (uke 46)

Konkurransetsatt og skjermet sektor.

- 1) Sett opp og forklar hovedkursmodellen for en liten økonomi som bruker en stadig større del av sine oljeinntekter.
- 2) Hva blir uttrykket for $\Delta p_s - \Delta p_k$? Forklar og diskuter.
- 3) Se på situasjonen med inflasjonsmål og flytende valutakurs og la utlandets priser utvikle seg likt ($\Delta p_i^* = \Delta p_k^*$).
  - i) Hva blir uttrykket for lønnsveksten i Norge? Forklar og diskuter.
  - ii) Hva blir uttrykket for utviklingen i valutakursen? Forklar effektene fra produktivitetsendringer til valutakursen.
  - iii) La produktivitetsveksten være lik i begge sektorer og tenk deg at Norge handler med et annet land som er likt på alle måter, med unntak av at de har $k = 0$. La det andre landets inflasjon være π^h . Regn ut uttrykket for endring i valutakursen. Forklar hva som skjer når vår k stiger. Hva må vårt inflasjonsmål være for at valutakursen skal holde seg i ro? Hva skjer med valutakursen dersom vi holder samme inflasjonsmål som utlandet?